

[Hanne Reintoft.]

spækker da også alle sine love med så mange undtagelsesbestemmelser, at de bliver næsten uden værdi.

Monopoltilsynet kan ikke administrere disse love, heller ikke denne. Forholdet er og bliver et klassespørgsmål og afhænger udelukkende af kampen mellem klasserne. Mod-sætningen mellem arbejderne og arbejdsgiverne vil fortsætte ganske uhindret af varepriserne, og det er og bliver en kamp mod vejrmøller at forsøge klassekampen afløst med statsmagtens indgriben. I øvrigt er det jo også et originalt liberalistisk syn.

Det er jo næsten barnepigeagtigt, at vi her —106 år efter Karl Marx' foredrag om løn, pris og profit—stadig skal repetere konklusionen af foredraget. Jeg plejer heller ikke at gøre det, men jeg synes, det er nødvendigt her. For det første: almindelig forhøjelse af lønsatserne vil fremkalde en nedgang i den almindelige profitrate, men i det store og hele ikke berøre varepriserne. For det andet er det den kapitalistiske produktions almindelige tendens ikke at hæve, men at sænke det gennemsnitlige lønniveau, og det går jo rask i Danmark i disse år, hvor lønmodtagerne får en stadig synkende andel af nationalindkomsterne. Og for det tredje: fagforeningerne arbejder godt som modstandscentre mod kapitalens overgreb, men de svigter delvis som følge af uforstandig brug af deres magt. De forfejer i almindelighed deres mål, hvis de indskrænker sig til guerillakrig mod virkningerne af det bestående system i stedet for samtidig at forsøge at omdanne det, i stedet for at bruge deres organiserede kraft som løftestang for arbejderklassens endelige befrielse, og det vil sige lønsystemets sluttelige afskaffelse. LO har unægtelig bevist denne gamle teori i de sidste dage, hvor man igen har ladet sig tage ved næsen i sin utrolige samarbejdsvilje.

Hvis regeringen fortsat ønsker at føre indkomstpøolitik, der i realiteten betyder lønstop, så sætter den sig ud over vort kapitalistiske systems egne grundlove og vil selvfølgelig lide nederlag på det. Overenskomstforhandlingerne fik absolut ikke et tilfredsstillende resultat, men de afslørede lidt af hulheden i regeringens såkaldte indkomstpøolitik og bekræftede den marxistiske teori om løn, pris og profit.

Den nye prislov vil være komplet umulig

at administrere, som mange andre har været inde på det. Undtagelsesbestemmelserne er også i dette lovforslag så omfattende og så udviklede, at de mindre virksomheder ikke kan forudsættes at magte bevisførelsen for lovligheden af deres priser, og de større virksomheder kan som sædvanlig købe sig sagkundskab til at føre bevis for rene bogholderimæssige omkostninger, så de i ly af prislovens mange udviklede bestemmelser kan gennemføre de prisforhøjelser, der passer dem. Det bliver således igen monopolerne, der får den absolutte fordel af den nye prislov, medens først lønmodtagerne og dernæst de mindre virksomheder må slås med stigende leveomkostninger og en mere omfattende bureaukratisk prislov uden reelle prisstopvirkninger.

Der er absolut kun tale om en camouflering af fuldt tilladelige prisstigninger, og efter 1. september i år vil samtlige virksomheder uhindret kunne forhøje priserne. Da kun monopolerne kan opretholde den fulde afsætning efter en prisstigning, er det indlysende, at prisloven også efter 1. september vil være monopolenes beskyttelseslov, og det vil igen bevirke, at mange flere små virksomheder bliver udkonkurreret, medens antallet af monopoler stiger og deres styrke tager til. Jeg kunne tænke mig, at mange mindre virksomhedsejere, mange mindre arbejdsgivere, der ikke hører til iblandt monopolerne, må sende denne regering mange bitre tanker. De har vel i og for sig traditionelt ment, at det var deres regering, der kom til, og det har jo vist sig næsten ganske ensidigt at være en stormonopolregering.

Over for denne arbejderfjendske politik står mit partis forslag om fuld dækning for samtlige leveomkostninger. En sådan politik vil bevirke, at incitamentet til prisforhøjelser undgås, og konkurrencen mellem virksomhederne vil foregå på et sundere grundlag, idet pris- og kvalitetssammenligninger kun er mulige på et marked med ærlige markedsfunktioner og ikke på det nuværende marked, hvor monopolerne er beskyttet af regeringens prispøolitik. Lovforslaget om udbyttebegrænsning indeholder en bestemmelse om, at der ikke må anvendes større beløb til udbytte i indeværende regnskabsår end året før. Nu bliver loven antagelig ophævet igen, før den overhovedet får